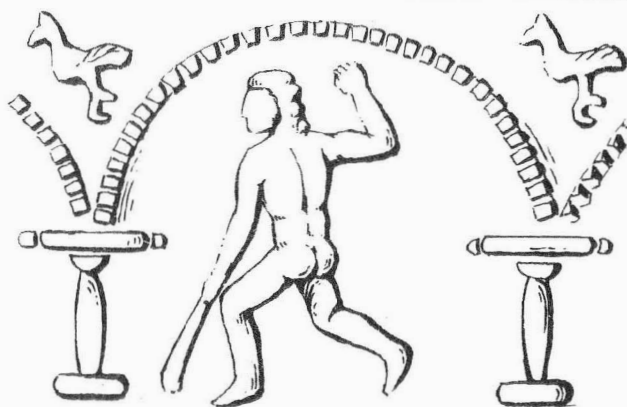

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Výzkum pohřebiště a sídliště lidu zvoncovitých pohárů
v Lechovicích, okr. Znojmo.

V trati "U Práče", kde na jaře t.r. zachránil P. Ondráček kostrový hrob kultury zvoncovitých pohárů /srv. článek A. Medunové v tomto ročníku Přehledu výzkumů/ provedli pracovníci AÚ ČSAV v Brně ve dnech 14 - 30. října 1958 záchranovací výzkum. Flošným odkryvem /asi 400 m²/ zachytili východní a severovýchodní okraj rozsáhlejšího birituálního pohřebiště lidu zvoncovitých pohárů a dva sídelní objekty z téhož období. Ze dvou kostrových a čtyř žárových si zaslouží pozornosti zejména kostrový hrob č. VI s typickou průvodní keramikou zvoncovitých pohárů, jantarovými korálky, měděnou dýčkou, bronzovými a zlatými vlasovými ozdobami. U žárového hrobu č. V byl zjištěn pravidelný kruhový příkop o průměru devíti metrů. Ve výzkumu se bude pokračovat v příštím roce.

Die Grabung einer Begräbnisstätte und Siedlung der Glockenbecherkultur in Lechovice, Bez. Znojmo. In der Flur "U Práče", wo im Frühjahr d. J. P. Ondráček ein Skelettgrab der Glockenbecherkultur barg /vergleiche den Artikel von A. Medunová/, führten Mitglieder des Archeologischen Institutes in Brno vom 14.-30. Oktober 1958 eine Bergungsgrabung durch. Mit einer Flächenabdeckung /ungefähr 400m²/ wurde der östliche und nordöstliche Rand einer ausgedehnten biritualen Begräbnisstätte der Glockenbecherkultur und zwei Siedlungsobjekte derselben Phase, abgedeckt. Von zwei Skelettgräbern und vier Brandgräbern, verdient besonders das Skelettgrab Nr. VI, mit seiner typischen Begleitkeramik der Glockenbecherkultur, Bernsteinkorallen, kupfernem Dolche, bronzonem und goldenem Kopfschmuck, besondere Aufmerksamkeit. Bei dem Brandgrabe Nr. V stellte man einen regelmässigen kreisförmigen Graben, im Ausmasse von neun Metern fest. Die Ausgrabung wird im nächsten Jahre fortgesetzt.

Jaromír Ondráček

Hrob kultury zvoncovitých pohárů ve Vyškově.

V roce 1958 pokračoval AÚ ČSAV v záchranovacím výzkumu v bývalé Markově cihelně. Vedle velatických sídelních objektů a unětické jámy byl odkryt v těsné blízkosti velatického objektu č. IX také hrob kultury zvoncovitých pohárů. V obdélníkovité hrobové jámě ležela na pravém boku skrčená kostra orientovaná hlavou k JJZ. V hrudní části se jevily stopy druhotného porušení. Za zády zemřelého se nacházely zcela přeházené kosti druhého individua. Na krku první kostry ležel kostěný knoflík s V-vrtáním. K druhé

patřily čtyři hrnky, dva kostěné knoflíky a měděná jehlice s roztepanou, dopředu přehnutou a v trubičku svinutou hlavici. Z celkové situace lze usuzovat na pravěké vyloupení hrobu.

Nález je důležitý, poněvadž představuje spolehlivý celek, potvrzující Hájkovo datování měděných jehlic do mladšího období kultury zvoncovitých pohárů. /L. Hájek, Obzor XIV, 1950, 353 a d./.

Ein Grab der Glockenbecherkultur in Vyškov. Bei der Rettungsgrabung in der ehemaligen Marek Ziegelei, wurde ein Grab der Glockenbecherkultur abgedeckt, dessen Inhalt Skelettreste zweier Individuen bildete. Der erste, teilweise zerstörte Hocker, hatte am Hals einen beinernen Knopf mit V-Bohrung. Zu dem zweiten, gänzlich dislozierten, gehörten 4 Gefäße, 2 kegelförmige beinerne Knöpfe und eine bronzene Nadel mit getriebenem, nach vorne gebogenem und röhrenförmig gewundenem Kopfe. Nach der ganzen Situation geht hervor, dass es sich um einen prähistorischen Grabraub handelt.

Jaromír Ondráček

Nález skrčené kostry v Moravském Žižkově /o. Břeclav/.

Jan Mráz z Hrušek /o. Břeclav/ odkryl na svém pozemku v trati "Břeclavské jochy" na parcele č. 1040 skrčenou kostru. Naleziště se nachází na mírném návrší v jihovýchodní části katastru obce Moravský Žižkov /1/. Kostra ležela ve žlutém písku v hloubce 40 cm pod povrchem, orientovaná hlavou k západu, nohama k východu, obličej směřoval k jihu. Tvar hrobové jámy není znám, poněvadž nálezce kostru sám očistil, aniž by respektoval obrysy hrobu. Z chatrné kostry se dochovala jen lebka, páteř, pánev, dlouhé kosti levé ruky a pravý femur. Přesto se dalo rozpoznat, že mrtvý byl uložen ve skrčené poloze na pravém boku, při čemž se kolena dotýkala hrudníku. Hrob neobsahoval žádné nálezy a proto je jeho přesné kulturní zařazení nemožné. S jistou pravděpodobností je možno uvažovat^o příslušnosti ke kultuře únětické, kde je orientace Z-V velmi častá /2/.

Poznámky:

- 1/ Na vedlejších parcelách č. 1038 a 1039 provedl ústav v r. 1946 záchranovací výzkum, jímž bylo objeveno 9 slovanských hrobů. B. Dostál, Drevněslavjanskij mogilnik v Moravském Žižkově, Sborník prací filos. fak. brněnské university, řada archeologicko-klasická V-1956, 91-106.
- 2/ K Tihelka, Moravská únětická pohřebiště, Pam arch. XLIV-1953, 241, 242, statistická tabulka na str. 244.

Der Fund eines Hockergrabes in Moravský Žižkov, Bez. Břeclav. In der Flur "Břeclavské jochy" entdeckte man ein Hockergrab ohne Beigaben, dass man jedoch nach der Orientierung /W-O/ vielleicht in die Zeit der Aunjetitzerkultur datieren kann.

Jiří Meduna